

Ekonomické zhodnocení dnešního rozvozu lahvového piva

ANTONÍN HLINŠTÁK, Slovácké pivovary, n. p., pivovar Vsetín

663. 4 + 656:38

Je všeobecně známo, že obalový materiál v potravnářských závodech váže veiké hospodářské prostředky. Proto má být snažou každého závodu s tímto materiélem co nejlépe hospodařit.

V pivovarském průmyslu se spotřebuje značné množství dřeva na bedny k rozvozu lahvového piva. Předložená úvaha má za úkol ukázat, jak je možno dosáhnout stejného, a dokonce lepšího efektu při rozvozu lahvového piva, avšak s menší spotřebou pivních beden.

K rozvozu lahvového piva používá většina našich pivovarů typizovaných dřevěných beden typu „A“ na 20 kusů püllitrových lahví a beden typu „B“ na 25 kusů 0,5 l lahví.

Většina závodů tradičně používá normalizovaných beden typu „A“ s lepenkovou mřížkou, určených pro 20 lahví.

Rozvoz piva v těchto bednách má při svých výhodách také velké nevýhody. Hlavní nevýhodou je, že beden není plně využito, čímž se rozvoz zbytěně zdražuje. Stačí však dokonale využít jejich kapacity, aby se dosáhlo podstatných úspor. Tyto bedny se totiž dají také velmi snadno plnit po 25 lahvích za předpokladu, že se nepoužije dělicí mřížky.

Jako názorný příklad byl vybrán jeden ze závodů Slováckých pivovarů, n. p., a to závod 01 Jarosov s ročním výstavem 98 000 hl lahvového piva, které vystavuje v 0,5 l lahvích po 20 kusech v jedné bedně typu „A“.

Při dosavadním způsobu rozvozu piva bude zapotřebí ročně naplnit a odvézt 980 000 beden, takže při obrátkovosti beden 40krát do roka musí mít závod k disposici nejméně 24 500 beden.

Kdyby však závod plnil tyto bedny po 25 lahvích, bylo by zapotřebí ročně naplnit a rozvézt jenom 784 000 beden, takže při stejně obrátkovosti beden by stačilo, aby závod měl k disposici jenom 19 600 beden.

Poněvadž se takto uspoří 4900 beden, znamená to snížení stavu beden o 20 %, což představuje hodnotu 68 600 Kčs a kromě toho ještě hodnotu dřeva jako nedostatkové suroviny.

Další úspora se nám dále promítne ve skutečnosti, že těchto 4900 kusů beden (obalů) nemusíme zbytěně plnit, rozvážet a skladovat.

Při vlastním rozvozu lahvového piva vzniknou další úspory, které se dají snadno vypočítat.

Ridiči a závozníci jsou odměňováni úkolovou sazbou za 1 hl rozvezeného piva. Rozvezou-li tedy 10 hl lahvového piva dosavadním způsobem, musí rozvézt 10 beden, avšak mají za to stejnou sazbu, jako když toto pivo rozvezou novým způsobem, při kterém pro stejně

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СУЩЕСТВУЮЩИХ МЕТОДОВ ДОСТАВКИ ПИВА В БУТЫЛКАХ

В статье показываются на практическом примере выгоды вытекающие из применения для доставки пива в бутылках типизированных ящиков класса »A« на 25 шт. бутылок взамен существующих ящиков на 20 бутылок. Внедрение ящиков »A« отражается значительной экономией вследствии снижения числа циркулирующих ящиков, уменьшения расхода топлива парком автомобилей, сокращения расхода подсобных материалов и тд. Все это вместе дает экономию издережек в пересчете на отгруженное количество пива. Указанное мероприятие существенно улучшает производительность доставки.

ÖKONOMISCHE AUSWERTUNG DES HEUTIGEN FLASCHENBIERVERTRIEBES

Auf einem Beispiel aus der Praxis werden die Vorteile des Vertriebes von Flaschenbier in typisierten Flaschenkästen von dem Typ „A“ vorgeführt, welche 25 Flaschen fassen, anstatt der bisherigen Verpackung à 20 Flaschen. Beträchtliche Einsparungen durch Kastenzahlverminderung, niedrigeren Verbrauch von Brennstoff und Hilfsmaterial werden erzielt, was sich auch in der Senkung der Kosten auf 1 hl Ausstossbier auswirkt; auch die Produktivität des Vertriebes steigt an.

ECONOMICAL EVALUATION OF BEER DELIVERY SYSTEMS

Taking an example from our brewing industry the author shows substantial advantages of the standardized „A“ boxes with 25 cells over conventional boxes accomodating 20 beer bottles. Bigger boxes bring remarkable savings, since the number of boxes in circulation can be substantially reduced, fuel consumption of delivery lorries is lower, smaller quantities of auxiliary materials are necessary etc. The final result is a reduction of costs, accompanied by improved efficiency of delivery scheme.

množství piva stačí jenom 8 beden. Musí tedy při dosavadním způsobu naložit, rozvézt a složit o 2 bedny (obaly) více na každý hl piva.

Výpočet úspor se jeví takto:

Při ročním výstavu 98 000 hl lahvového piva bude třeba naplnit a rozvézt podle starého způsobu plně beden 980 000 beden. Bude-li však závod tyto bedny plnit po 25 lahvích, bude k tomu zapotřebí jenom 784 000 beden, takže se na rozvozu uspoří ročně 196 000 beden.

Nyní je třeba si uvědomit, že plná 0,5 l láhev piva váží 1 kg a prázdná bedna 5 kg, takže naplněná bedna s 25 lahvemi piva váží celkem 30 kg. Potom 196 000 beden po 5 kg znamená 9800 q celkové hmoty obalů a protože plná bedna váží 30 kg, představují tyto nadbytečné obaly $980\ 000 : 30 = 32\ 667$ plných beden po 25 lahvích, které by bylo možno rozvézt navíc místo dřeva na bedničkách.

Z propočtu tedy vyplývá, že kdybychom typizované bedny typu „A“ plnili po 25 lahvích, rozvezli bychom ročně navíc $32\ 667 \cdot 25 \cdot 0,5 = 408\ 500$ l, čili 4085 hl lahvového piva.

Jestliže závod potřebuje na rozvezení 1 hl piva ujet 1,96 km, pak ročně uspoří $1,96 \cdot 4085 = 8006$ km, tj. roční úspora na pohonných hmotách, odpisech, údržbě vozů apod. činí 5280,— Kčs.

Na lepenkových mřížkách, které při starém způsobu rozvozu je nutno alespoň jednou v roce vyměnit, kdežto při novém způsobu odpadají, se uspoří při ceně Kčs 1,60 za kus $1,60 \cdot 24\ 500 = 39\ 200$ Kčs.

Další nevyčíslitelná úspora je dána snížením nároků na velikost skladovacích prostorů pro prázdné a plné bedny. Při dnešní zvýšené poptávce po lahvovém pivu nemají tyto skladovací prostory dostatečnou kapacitu nejen u dodavatelských závodů, ale ani u odběratelů, takže bedny je nutno skladovat často ve více než sedmi vrstvách na sobě.

Tím, že se bedny budou plnit po 25 lahvích, sníží se v závodě skladovací prostory o objem 4900 beden, což představuje rozumně skladisti.

Celková roční úspora na bednách, na dopravě a pomocném materiálu, která činí Kčs 113 080, představuje snížení vlastních nákladů na 1 hl vystaveného piva o 1,15 Kčs. Při celostátním miliónovém výstavu lahvového piva jedná se tedy o hodnoty vyjádřené miliónovými částkami.

Došlo do redakce 4. 1. 1960.

POZNÁMKA LEKTORA: Do typizované bedny „A“ vnitřních rozměrů 405 . 315 mm, nelze po vyjmnutí lepenkové vložky umístit 25 lahví na stojato; pět lahví by muselo být vloženo hrdlem dolů.

G. Klazar